

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30,—. — Naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Renegatstvo in klerikalizem.

Kako piše Janez Trdina o slovenskem renegatu Dežmanu?

Janez Trdina, ta pristni narodni slovenski filozof, je napisal mnogo misli, ki jih bo treba dati naši mladini, da se jih nauči kot zlate resnice življenja. Tako se je Janez Trdina dotaknil tudi naše t. zv. narodne inteligence, ki se je nalezla raznih švabskih navad in se pokvarila.

Posebno je udaril po onih gospodih, ki so se družili z nemškutarji.

Silno hud pa je bil na renegata Dežmana, o katerem piše v pismu dr. Turnerju sledeče: „Ranjki Dežman je bil ljubljanski narodnjakom celo jako važna avtoriteta. In v slovenskih časopisih brali smo o njem jako laskave nekrologe. Slovenci so ga na vseh straneh zlatili in lepili, čili, samo to soobžalovali, da ga je ločila od našega naroda nesrečna politika.“

Kaj bolj podlega nego je bila ta hvala, se more lahko misliti. „Nesrečna politika“. Ha, ha, ha. — Ako se bo ubogi naš narod iztrgal kdaj iz davečih ga sovražnih parkljev, rešila bo ga politika, ne pa nadeti srakoperji in pravilno posušene zeli prokletega Dežmana. On je bil najgrlji in naš najnevarnejši nasprotnik in hudodelec, dokler je živel in za lopova in hudodelca moramo ga imeti tudi po smrti njegovi. Na grob trebal bi mu postaviti črn steber z gadovo podobo in napisano: „Tukaj počiva najgnusnejši izmed vseh sinov, koje je rodila mati Slovenija, njen črni izdajalec in morilec, pravi naslednik Jude Iskarijota, Dragotin Dežman. Popotnik, ki bereš to vražje njegovo ime, pljuni mu na grob in prekolni ga ter hvali božjo pravico, ki je začrtala v srce vsemu človeštvu sveti zakon, da vsakega izdajalca domovine zaničuje, črni in preklinja rod za rodod zdel in do konca vekov.“

— Tako bi morali častiti take svinje, kakor je bil Dežman, ne pa pisati jim nekrologe kakor najzaslužnejšim rodoljubom. Politično življenje ne da se odcepiti od društvenega; — kjer je to ostrupljeno, boluje in propada tudi ono.

Tako je pisal Janez Trdina o naši politiki, o inteligenci in o renegatih.

(Besede smo povzeli iz Ljub. Zvona 7. št.)

Janez Trdina je umrl pred par leti in je čutil že tudi zmago klerikalizma na Slovenskem. Klerikalci so danes prevzeli pri nas nekdanjo ulogo nemčurjev in so v marsičem še slabši. Klerikalizem in renegatstvo sta dve hudi bolezni narodov. Slovenci smo komaj preboleli eno, že

smo padli v drugo. Na meji se rane renegatstva še niso zacelile, (tudi v notranjosti je renegatstva in nemčurstva še dovolj!) — že smo padli v kužno bolezen klerikalizma, ki uničuje naše zdravo življenje, ob času, ko bi ga najbolj potrebovali.

Ko bi danes vsem nemčurjem postavljali nagrobne spomenike, kakor svetuje naš Janez Trdina! Kako bi izgledalo po naših grobiščih? In ko bomo enkrat spoznali grozne posledice klerikalizma, kako bi izgledalo, če bi dobili vsi odpadniki, koritarji in klerikalci take napise, kot jih zaslužijo?

V dneih renegatskih proslav in klerikalnih slavnosti se nam je zdelo potrebno širši javnosti pokazati besede prave slovenske duše, kakor je bil Janez Trdina. Njegove besede imajo veljavo glede družbe, in inteligence — glede renegatov in klerikalcev.

Štajerskim Slovincem!

Vsem našim bralcem je znano, da se koncem tega meseca v Mariboru slovesno otvori novi državni most preko Drave. Zgodilo se bo to najbrže dne 23. t. m. — v soboto — v navzočnosti mnogobrojnih domačih in tujih gostov.

Štajerski Slovinci! Ker kroži v zvezi s to slovesno otvoritvijo tudi govornica, da se ima slavnostno otvoritve novega državnega mostu udeležiti tudi član najvišjega dvora, član cesarske rodbine, a hoče breznačajno štajersko, v prvi vrsti pa totalno izprijeno renegatstvo Maribora, tega po vsem svojem notranjem življenju dvojezičnega mesta, izrabiti ta dan v vsenemško manifestacijo, je na Vas, rojaki, ležeče, da pridete na ta dan iz bližnje in daljne okolice v čim le mogoče velikem številu v Maribor, v to našo največjo manjšinsko postojanko ob severni naše narodne meje.

Štajerski Slovinci! Ta dan bo odet dvojezični Maribor v stotine, da tisoče frankfurtaric. Brezvestna mariborska mestna klika hoče na ta dan pokazati zastopniku cesarske hiše s pomočjo nemške, znane perfidije, da je Maribor nemška last, da je Maribor izključno nemška posest! S tem hoče ta klika na skrajno lopovski način varati oficijelnega zastopnika našega vladarja! Hoče, da bi o tej priliki oril od Južnega kolodvora skozi vse mesto tja, do predmestij ono stran Drave en sam klic, klic — da je Maribor nemška, dedna nemška last! Ali smemo to pripuščati? Nikakor ne! Moralna dolžnost vsakega zavednega Slovence je, da prihiti na ta, za Maribor, vso njegovo bližnjo in daljno okolico velepomemben dan

sem med nas mariborske Slovence in pomaga mirno in dostojno manifestirati proti nemčurški neznačajnosti, proti nemčurški nakani.

Štajerski Slovinci! Ta dan naj pokaže, da žive mariborski Nemci na slovenskih tleh, ki si jo po krivici laste kot svojo posest. Ta dan naj bo za nas tudi protest proti onim nemčurskim trditvam, ki govore o mešovitem slovenskem Štajerju. Čim bolj bo zastopan Slovenec iz ostalega spodnjega Štajerja, tim bolj bodo ti naši spodnještajerski renegati na laž postavljani, tim očitnejša bo neznačajnost onih par peščic, ki žive od naših žuljev, ki jedo naš kruh. Ta dan bo pa tudi pokazal, da Slovenec na Spod. Štajerskem ve, da je novi državni most preko Drave po vsej pravici njegova lastnina! Pokazali boste, da je ta nova prometna žila v prvi vrsti zgrajena za Vas, ki na tisoče in tisoče prihajate po kupčiji v Maribor in tamkaj puščate stotice vašega poštenega slovenskega denarja v korist onim, ki so prodali svoj rod in svoj jezik! Vi ste ona masa, sorojaki, ki bo najbolj rabila in kateri bo najbolj služil novi državni most. Zato pa tudi pokažite s svojo navzočnostjo, da veste to uvaževati in dasi svojih pravic ne puščate kratiti in jemati od nikogar, najmanj pa takrat, kadar skuša mariborsko nemčurstvo potlačiti nas Slovence, med katerimi žive, od katerih dobivajo to vse, kar za življenje rabijo.

Prav posebno pomemben pa bo ta dan za mariborske Slovence. Sicer je tridesetletni mariborskega prebivalstva slovenskega pokolenja, ki nemški niti do polovice ne zna govoriti in kojega „nemštvo“ datira v najboljšem slučaju za 15 do 20 let, v najslabšem pa za 1, 2, komaj 3 leta nazaj, ki pa tem fanatičnejše skuša svoje rojstvo prikriti. Na ta dan naj se pokaže vsak Slovenec kot, to kar je po svojem značaju že sam sebi dolžan: Kot Slovenec!

Ravno na ta dan je dano vsakomur dokumentirati svojo narodnost javno in očitno, saj bo med njimi član vladarske hiše, torej oseba, ki je na varovanju državnih osnovnih zakonov najbolj soprizadeta. Če se nas je skozi toliko 10letij metalo in teptalo ob tla, tokrat je priložnost, kot je ne bo kmalu v to da pokažemo, da je urnebasna laž trditve, da je Maribor nemško mesto.

Štajerski Slovinci! Vi, kar vas je iz dežele, ostalih trgov in mest itd., in vi, kar vas je v Mariboru! Na dan slavnostno otvoritve novega državnega mostu pridite v čim najslabšem številu v Maribor. A ne, prikrivajte ni eden ni drugi, da ste tu! Kot bo oril takrat po mestnih ulicah nemški pozdravni klic, tako, in še mogočnejše naj ori slovenski! Seveda se mora pa pri tem vsakdo vzdržati, vsakega, tudi najmanjšega izvajanja! Izvajali bodo mariborski in

drugi renegati, mi pa — manifestirajmo, manifestirajmo za naše narodne svetlinje, ki jih bo ravno ta dan skušala renegatska neznačajnost prikriti, oziroma kot neobstoječe — zatreti!... —a.

Slovenska zemlja.

SLIKE IZ CIRKNICE.
(Nabira P. T. v ilustracijo naših razmer.)

I.
Ura je enajst zvečer. Vse že spi ali vsaj: vsi pošteno krščanski ljudje že spe spanje pravičnih in nepravičnih, kakor je komu srce. Od »Vage« gori jo pritoče nočni čuvaj Gašper. Teško hodi, prileten je že, eno nogo ima pohabljeno in partizansko nosi. (Mislite, da ne? Da lažem? Pridite se pri priliki prepričati sami. Izletnikov in zunanjih gostov je itak k nam vsako leto manj, dasi imajo imena: Cerknica, Cerkniško jezero, Javornik, Snežnik i. dr. nekaj na sebi. Posteljo boste torej čisto lahko dobili!) Od »Vage« gori tedaj pride Gašper, se ustavi vstric žumrovega hotela in: »U-u-ra je e-e-na-ajst!« se raztegne s strahovitim glasom skozi noč. Podobno ob 12. uri zv., ob 1. in 2. uri zjutraj. Celó za tiste, ki so domačini in imajo kot Kraševci zdrave živce, nekaj, kar jih mora spraviti vsaj — iz postelje, če že ne iz — kože! Kaj pravijo k temu ev. se tu mudeči gostje?! (Mi bi rekli: Kontrolne ure!)

II.
Torek 12. avgusta popoldne. Po ulici z glavne ceste proti cerkvenemu trgu koraka četvorica godcev. Eden razteza mehove, trije trobijo na čisto nove lepo ponikle trontre. Ali čudni so ti »muzikantariji«. Obledeni so v nedeljsko obleko, nič ne prosijo in samo pred hišami se ustavljajo, kjer Bog roko ven moli. Tudi takta njihovih marši ne poznajo nobenega! Zagodejo »štikele« pred vrati, vstopijo, izpijejo liter vina in haldi naprej do prihodnjega »cagra«. Jurca in Zrimšek z dvema tovarišema, znani veseljakoviči in vinski patroni, ki so bundali nad leto dni jemljejo slovo. Gredo v Ameriko za »delom«, za »zaslužkom«, za »kruhom«.

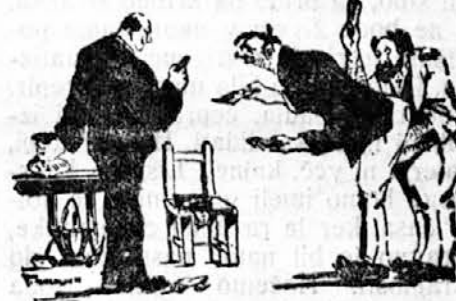
III.
Stopim v prodajalno, kjer se toči žganje. Dvoje, troje dedcev se nadihuje in oddihuje poleg »pudlja« in babnica, ki že s poldrugo nogo stoji v grobu. Pred vsemi tremi žganje. Pride v štacuno pobalin, star morda deset, enajst let! Za en groš ta hudega. Postreže se mu. Mislim, domov ga ponese poba. No, on odmaši stekleničico in ga strese kakor vodo. »Ha-a-a«, se oddahne in žalostno pogleda prazno posodo. — In

Poučna zgodbica za volilce.

(S Trsta.)

Poslušajte vi volilci, kandidatorji častilci, kaj se lahko prigodi, če pošten volilec ni.

Pirič bil je kandidat, (mož je slaven renegat) rad bi za poslanca bil, da Slovincem kri bi pil.

Da bo pri volitvah zmaga, Pirič kmalu si pomaga, je glasove kupoval, svetle kronce zanje dal.

Vsak se danes trdo ukvarja, da zasluži si denarja, Pirič pa je dal zastoni celih tisoč dvesto kron.

Ko volitve so končane, Pirič pride med Taljane, cel račun jim predloži, svoj denar nazaj želi.

So Taljani se smejali osle Pirič kazali — rekli so mu: kaj nam mar, kam si spravil svoj denar.

Kdor nam v Trstu kandidira možno polno naj odpira, Komorasi le tako delamo — politiko.

vendar! Zob se mu drži še materino mleko, pod nosom je še moker! — Ljudje! Kri vašo in vaših otrok naj pride nad — vaše glave!

IV.
Zvečer gredo delavci s polja. Izkušeno so ti delavci ženskega spola. Že si voščijo med sabo in gospodinji lahko noč. Gospodinja: »Gostje

ska — je ohranjala vendar še nekaj elegance, tako da je Burginjon rad omenil:

»To vam je junakinjal Vrečo moke bi ji naložili na rame, pa bi se znala še postaviti.«

Vdrla je po svoji stari navađi kakor veter in prašala takoj, slišavša poslednje besede Teodorjevega vprašanja:

»Kakšno plavalasko?«

»Nič, nič,« je dejal Teodor, mrščeh nehoti obrvi.

Toda Tator, ki je vedel, da je dobro biti prijaznemu s Parižanko, je hitel pojasniti:

»Res ni nič, madam Regina. Osvorili smo o očetu Florestanu in o mali plavalaski, ki jo ima skrito pri sebi.«

»Glejte ga no, starega nečistnika!«

»In lepa je, madam Regina, lepa...«

»Pa še celo pamža ima ta lepa plavalaska,« je dodal neki pevec, »dojenčka ima... To je vsekakor častno za Florestana... Tator je videl vse o na svoje lastne oči...«

Toda čudno — tudi Parižanka se je smejala samo s konci svojih rdečih ustnic. Prašala je komika, motreč hkrati Teodorja od strani, z nezaupljivim pogledom:

»Plavalaska, malce bleđa, z velikimi modrimi očmi in sladkim obrazom, kaj ne da?«

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

»V času, ko je tako lahko, spraviti ubogo mlado žensko in bednega dojenčka brez kazni s poti... pa še, ko človek vidi, da imajo v rokah oblasti takšni lopovi in ničvredneži... Ah, moj Bog, moj Bog!«

In spet je ponavljal Marti: »Skrivajte se dobro... ne hodite ven... pod nobeno pretvezo... in počakajte z mano vred reči, ki se morajo zgoditi kmalu...«

»Kaj pa potem?« je vprašala ona tesnobno.

»Potem? Ah, kaj je enostavnejšega? Kadar bo konec te grozote in bo Pariz spet mesto, kjer bodo jedli ljudje kruh, ne pa smradljivega kleja... mesto, kjer ne bodo tekali po ulicah sami obupani norci kakor zdaj... in kjer se bodo ženske lahko izprehajale po ulicah, ne da bi jih kdo aretirjal, češ, da vohunijo za Nemce... takrat bo kmalu vse v redu.«

Program starega Florestana je bil že ves gotov:

»Najprej vas spravim na zrak, Martica; tega vam je najbolj treba.«

»Kaj ne da? Tudi meni se zdí tako... Dihati svobodno... to bi mi

vrnilo življenje... Če se ne motim, ste govorili nekaj o Batinjolih?...

»Da, ali pa v Belvilu, ali na Monmartru... kadar ne bodo več vlačili kanonov nanj. Tam vama najdem kotiček, kjer se vama bo godilo dobro, vam in vaši dragi... In jesti bo tudi spet dovolj — o, nič se ne bojte; še je nekaj grošev na strani za pečenko in za mleček te male gospodične...«

»Kako ste dobri... kako vam bova enkrat hvaležni!...«

»Ne govorite vedno o tem — kvarite mi veselje...«

»Preselim vaju, nato pa se odpravim takoj... saj veste, da je treba misliti pred vsem na bodočnost vaše male... Da, vzamem si osem dni dopusta in postavim Kazimirja za svojega namestnika — tistega, veste, ki poje gospoda Popihalskega. On je poleti režiser v nekem kazinu tam blizu Ruana... Burginjonu je prava figa, ali je v službi Kazimir ali Florestan, samo da je režija v redu. Pojdem torej tja dol ter se vrnem z vsemi papirji... vsemi podatki... izvlečki iz matične knjige... In potem,« je dodal, preplašen sam nad ogromnostjo svoje želje, »kaj ne da, kadar postane mala pravcata majhna grofičica... kaj?... Prehudo bi bi bilo...«

In umolknil je, ves zmeden, da je povedal to svoje srčno hrepenenje.

»Saj me vendar ne boste imeli za izkoriščevalca,« je dejal nato... »kajti, če bi vedel to, bi rajši... ne vem kaj...«

Toda Marta je rekla prijazno:

»Ne, ne, prijatelj... prijatelj najin dragi... skupaj smo trpeli, in ločimo se nikoli več, nikoli več ne!«

Nepopisna bi bila groza Florestanova, ako bi bil vedel, kaj se je godilo ta hip pri »Sto norostih« po njegovem naglem odhodu... njegovem begu pred Teodorjevo šalo!...

Eden izmed tistih, ki so se zvižgali smeha, samec, ki se je nazival na plakatih Tator in pel smešne pesmi, se je približal zmagovalcu:

»Kaj ne, gospod kapitan, vi ne slutite niti sami, kako imenitno ste zadeli s svojo šalo...«

»Kako to?...«

»Ker ima Florestan res eno pri sebi... žensko ima, da...«

»Šališ se...«

»Tako gotovo, kakor sem tu... in še lepa je, mlada... plavalasa...«

»Kako veš? Stari hinavec vendar ni črnil niti besede o vsej tej reči...«

»Ni je, O, tega se ni bati, da bi pravil on o svojih poslih. A jaz sem jo videl, njegovo plavalasko.«

»Kje to?«

Videl sem to najmanj desetkrat;

zjutraj, ko je hodila čakati pred pekarno...«

In razložil je Teodorju:

»Pekarna je ravno tik poleg gostilne, kjer jem in kjer imam svoje stanovanje. In tako sem videl prihajati plavalasko z njenim otrokom.«

»Pankrta ima tudi!«

»Dojenčka... In slišal sem jo, kadar je kazala svojo nakaznico: — Dve porciji, je dejala vedno, porciji gospoda Roajaneja... Nemara je pa njegova hči, kdo ve?«

Toda Teodor se je smejal le še s koncem ustnic; trd blisk se je bil utrlil v njegovem očesu...

»Plavalaska,« je dejal kakor sam pri sebi, »lepa, mlada plavalaska... in otroka ima... glej, glej, to je kaj čudno...«

Zanikarno je rekel Tatorju: »Pa je že dolgo, odkar si videl to plavalasko?...«

Baš ta hip pa je planila v zbiralnico Parižanka kakor burja.

Njena obleka je bila danes precej čudna.

Vsled neke fantazije, ki se je morala laskati Teodorjevemu samoljubju, se je bila javila dolga črnolaska kot kantinerka k bataljonu svojega ljubimca; sprejeta z navdušenjem ni odločila od tistega dne nikdar več svoje uniforme.

V rdečih hlačah, kratkem krilu, suknjiču s kovinskimi gumbi — torej v uniformi, ki je vse prej kakor žen-

vendar! Kam greste! »Domov!«
»Ne, z mano vse še na požirek« gren-
kega. Vse krenejo v štacuno. —
Da, mesto domov na skledo krepko
zabeljenih poštenih kranjskih žgan-
cev!

V.

Zadnjič se je vršilo ustoličenje
novega gospoda dekana. Pri pozdra-
vu pred cerkvijo želi obermarica
novemu gospodu: »Mnogo laži!«
(Zbirka se nadaljuje.)

TEŽEK POROD.

(Dopis.)

Gorica, 8. avgusta 1913.

Še ni dobrega potekla sedmina
zmage nad novosturjarji, že so trkali
na duri ožje volitve med kamoristi in
italijansko klerikalno stranko. Odlo-
čevali so slovenski glasovi, in odlo-
čili bi bili popolnoma, da se mi našlo
nekaterih ljudi, ki so stali nekoč v
osrednjem politiki goriških Slovencev,
ki pa so danes izgubili ves ugled
radi sramotnega izdajstva V deželi
smo hoteli mir in delo in to tudi v
enem oziru dosegli: v tem namreč,
da so padli stebri, ki bi razdirali po-
zneje med kmečkimi ljudstvom. Ho-
teli smo, da pride na krnilo stranka,
ki ne bo živela v naprestanih po-
litičnih intrigah zagrizenega fanatiz-
ma. Delo nam je bilo mar, ne prepri-
kamora je padla, čeprav so bili iz-
voljeni njeni kandidati. He, prijatelji,
Pajertja ni več, kajne? Lisjaka, kakr-
šnega bomo imeli v spominu še dolgo
časa, ker je razumel cilj politike,
česarvno je bil nam nasproten do
skrajnosti. Hočemo tajiti — toda
mož zasluži priznanje. Ostalo je si-
cer še nekaj žalostnih pčtor, tu so
le sebi v škodo, preglasno zarožljale
z denarjem v žepu, kar bo imelo brž-
kone zanje neprijetne posledice. De-
janje, kakoršnega nismo doživeli še
tako kmalu, je bilo to, kar so vzpizo-
rili kamoristi z beganjem naših ljudi.
Seveda, koristil je Italijanom »Na-
rodni odbor!« Ker so se kamoristi
lahko poslužili sramotne zvijače gle-
de njegovega ukrepa. Saj se ni šlo
niti za sto glasov! — Boljših časov
smo čakali, boljših časov za naše
šolstvo, za deželo. Zato smo hoteli
izločiti vse tiste elemente, ki so se
protivili. Mladosturjska pasma je
doživela sramoten poraz, ravnotako
zdaj goriški kamoristi. V svesti so si
namreč lahko, da ne bodo rodile
prošle volitve za nje predobrih sa-
dov. Ne bo več na razpolago stranke,
ki se je proslila leta vezala z nji-
mi. Mladosturjske kaše, ki nosijo
ponosno na prsih svoj znak — grozd
z listom in svetel srebrnik — so iz-
ginile v torbo neodvisnih volilcev.
Pihajo sicer in sikajo kakor strupeni
gadi — na ne pomagajo čisto nič. Po-
razeni so. Edinole Rojca imajo, pa
še ta je bil izvoljen s par glasovi
večine. Fona in Grgiča (dovoljuje-
mo si vprašanje: ali ni bilo bolj in-
teligentnega kraškega kmeta za kan-
didaturo na razpolago?) so itak po-
brali tedaj, ko ju je Gregorčič po-
stavil med kandidate stare struje.
Mladini niso torej dobili pravzaprav
nič kakor krepko zausnico od neo-
visnih volilcev. Če bi se bila cepila
stara in mlada struja tudi pri izbiri
in volitvi kandidatov splošne kurije,
bi bila Kremžarčkova stranka pre-
takala danes Brecljeve solze, kakor
delajo to danes drugi propadli mla-
dosturjski kandidati na Goriškem.
Težki udarci so doleteli letos doslej
vladajočo strujo v goriškem dežel-
nem zboru. Eno krilo je popolnoma
izginilo s površja, in tudi propad ka-
more bi bil gotov, če ni bilo žalost-
nih izdaj, katerim je ponudila stranka,
ka, ki so se ji majala tla pod nogami,
slepčih zlatov. Izdajic ne bomo so-
dili dovolj jih je obsodilo občinstvo
samo. Vsa gonja bi bila brezuspešna,
vsako podkupljenje zastoj; ali sre-
bro je bilo težko in vabeče! Vrhue-
tega je zeval neutrujeni značaj, ki je
danes zavednim volilcem le v po-
smeh. Priznanje volilcem, ki so osta-
li trdni in neomajani, ker so hoteli,
da pride čas, ko olajšamo svoje tež-
nje! Tistim pa, ki so ohranili v sebi
toliko čistilnega izdajstva, da so
se udali zvanečemu denarju, naše is-
kreno obžalovanje! In pa, še nekaj:
da je bil kljub njihovi pomoči porod
skoro smrtonosnih in grozeč,
da ugonobi in obsodi vse tiste, pred ka-
terimi smo do tistega dne mogoče
spoštljivo privzdigili klubok. (Ni-
smo nameravali priobčiti, ker se pa
v »Izjavah« blati »Dan« po vseh ča-
sopisih, dasiravno mi nismo niti naj-
manj krivi, prinašamo še en ljudski
glas. Pa bomo še, če bo treba.)

Stajersko.

Na »Südslowische Rundschau«
se jeze naši klerikalci, ker prinaša
izpod peresa K. Theimerjeve par
prav poštenih o kranjsko-klerikalnem
kristalu dr. Šusteršiču. Ne gre jim
v glavo, da piše »S. R.« tudi še o
čem drugem, kot zgolj le o splošnih
slovenskih oziroma jugoslovanskih
težnjah. Če bi po njihovi volji šlo,

bi morala »S. R.« o vsem kar je proti
slovenskemu klerikalizmu, in naj-
skrajni njegovi perfidiji, molčati in
ogrinjati v plašč molčečnosti. Po-
znamo se, in vemo, zakaj »S. R.«
smrdi našim klerikalnim gospodom!
Rabili smo nemško pisani slovenski
list, zato, da informira vsestransko
slovenske težnje. Ena naših glavnih
pa je, očistiti slovenstvo njegovega
najhujšega sovražnika, slovenskega
klerikalizma, tem bolj, ker pride pri
nas le ta v poštev kot politična stran-
ka, ki s svojim ravnanjem širi siloma
v naš narod pogubo. Če pa trde naši
gospodje okrog »Straže«, da se »S.
R.« ne bavi z ničemer drugim, pa
zopet enkrat vedoma lažejo. Ali pa
so tako površni, da vsega drugega
nečajo videti in vedeti, kar je doslej
prinesla »S. R.«? Pa če bi bilo tudi
temu poslednjemu tako: čemu ved-
no le v svojo obrambo raznašati —
lastne grehe? Gospodje klerikalni
državni in deželnozborni poslanci
štajerski naj nam povedo najprej,
kolikokrat oni v eni parlamentarni
seji izdajo slovenske narodne inte-
rese? G. dr. Korošec se je vendar
že na nešteti shodih zaveril, da bo
»on in njegova stranka branil slo-
venske interese!« In kaj se je do dan-
es zgodilo? Čisto nič! Razum, če
pomislimo in pripisujemo tem gos-
poda vsa ona izdajstva, ki so jih te-
kom zadnjih dveh let izvršili na Slo-
vencih s tem, da so prodali nemčur-
jem celo — slovensko Ljubljano! Ko-
likokrat je že g. dr. Korošec, dr. Ver-
stovšek i. dr. drtil, da nam izposljuje
za Maribor, Celje, Ptuj itd. novo vo-
lilno pravico za obč. volitve. In kaj
je sad teh obljub? Da renegatje še
desetkrat huje in nečestitno gos-
podarijo nad slovenskimi manjšinami.
In potem zopet tudi v tem zadnjem
slučaju z »S. R.« to švadriranje o
liberalno slovenski-nemčurski zvezi!
Ja ne smrdi morda ravno počenjanje
naših slovenskih klerikalcev, ki ne
prelomijo le vsake obljube petnajst-
krat, marveč delajo ravno kравie
kupčije, kot so zgoraj navedene, s
slovenskimi narodnimi interesi, po
zvezi z — štajerskimi, in tudi dru-
gimi, nemčurji?! Vsako politično de-
te, nam bode moralo pritrčiti: da!
In to je potem pač le — obtožba slo-
venskih klerikalcev!

Dr. Franc Voušek je stopil v po-
koj. Višjesodni svetnik dr. Franc
Voušek v Mariboru je stopil v pokoj.
Ob tej priliki je dobil naslov dvorne-
ga svetnika in mu k temu odlikovanju
iskreno častiloma. — Z dr. Vouš-
kom zapuška sodno službo mož, ka-
koršnih imamo le malo med sodni-
mi uradniki na Slovenskem. S svojo
narodno odločnostjo, strogo objektiv-
nostjo, ljudskostjo in poštenostjo si
je pridobil dr. Voušek zaupanje in
spoštovanje vseh, ki so imeli z njim
opraviti in je imela njegova beseda
krepko veljavo. Prav odkrito pove-
mo, da nas navdaja s strahom, ko vi-
dimo odhajati tega moža iz ogroze-
nega pčzorišča naše mariborske so-
dnije, kjer hočejo nekateri nemški in
pncemčeni zagrizenci delati s slo-
vensčino kot s pastorko. Odstop dr.
Vouška pomeni za nas težko na-
rodno izgubo. Če prav pri dolgolet-
nem njegovem službovanju nismo
mogli drugega pričakovati, vendar si
težko mislimo, naše sodišče brez
odločne, po očetovsko skrbne do-
brohotne dr. Vouškove roke. Želi-
mo gospodu dvornemu svetniku še
dolgo vrsto prijetnih let mirnega
pokoja, hkratu pa ga prosimo, da
nam i v bodoče ohrani v narodnem
boju blago svojo naklonjenost. Čim
bi zapustil našo sredino, bi ne vedeli
koga postaviti na njegovo mesto. Z
zaupanjem v njegovo pomoč in nje-
dove dobrohotne nasvete, gledamo
nanj tudi v tem njegovem novem
življenjskem položaju kot se gleda
na moža, ki ga potrebujemo v vseh
naših narodnih bojih, težnjah in na-
dlogah. Ponavljamo še enkrat: Želimo
gospodu dvornemu svetniku še dolgo,
dolgo dobo prijetnih let, težko
zaslužnega počitka, njemu v oddih
a nam kot up na boljšo narodno
bodočnost! Živel!

Na javni dražbi v Laškem trgu
bo dne 26. t. m. pri odločni sodnji
prodana Droleva vila s sadonovni-
kom. Cenjena je na 30.000 K. Slove-
nci naj te prilike na zamude!

Samomoril. Maribor. Zadnji pe-
tek popoldne se je radi nesrečne lu-
bezni skušal zastrupiti poštni prak-
tikant Fran Dekval. Vzel je večjo
množino deteljne kisline, vendar upa-
jo, da ga rešijo. — Ustreliti se je
hotel poročnik Freigang 26. pešpolka
(domobranci), a je strel zgrešil srce
in mu težko ranil pljuča. Vzrok
neznat.

Duhovniki proti duhovniku. Št.
Jur ob Južni železnici. V nedeljo
dne 10. t. m. se je ustanovila v Št.
Jurju ob J. ž. nova štajerska podruž-
nica D. C. M. Da klerikalcem to ni
bilo po volji, je bilo videti že v na-
prej, kajti ruvali so proti tej ustanov-
itvi z vsemi mogočimi sredstvi.
Uspeha seveda niso imeli nobenega,
ali pa prav skromen, kajti udeležba
je bila prav lepa, česarvno skušajo

to naši klerikalci prikriti. Glavno
maščevanje klerikalne bande pa se
je vrгло na upokojenega župnika
Satlerja iz Celja, ki je prihltel ta dan
bodrit Sentjurčane. Pomislite: on-
duhovnik, pa cirilmetodarijal Ali ni
to popolnoma upravičeno, razljutiti
ves katoliški srd njegovih sentjur-
ških duhovnih kolegov! Gotovo! In
to so tudi storili v zadnji »Straži«.
G. župnik Satler je seveda nad takim
brezvestnim napadom lahko le ve-
sel! Saj mu je zgolj le v priznanje,
onemu pa, ki ga je fabriciral, v sra-
moto. Da bi imeli mnogo takih du-
hovnikov, bilo bi našemu narodu go-
tovo prav dobro!

Laški trg. Po neumornem trudu
je dosegel pek F.-F. Frece, da se je
v eno njegovih mnogih hiš naselil
nemški brivec. Neki Schröck iz Eg-
genberga pri Gradcu je tako srečen,
da je dobil po prizadevanju Frece
od Študijskega za naselitev 100 K. Ob-
ljubilo se mu je seveda lahko izha-
janje, ker ni mnogo dela in darežljiva
srca mu plačajo celo vožnjo oprave.
S tem bo ohlajena Frecetova jeza
do našega brivca g. Zupanca, ki se
trudi organizirati slovensko obrtni-
štvo, kar je pa Frecet, Mötlun in
Einspinnerju trn v peti, če prav sko-
ro obžalujemo zadnja dva, da nimata
v Laškem trgu primernejšega za-
stopnika, kakor Frece. Ni potreba
povdarjati, da sta v Laškem trgu že
zmrznila dva nemška brivca, in kdo
ve, če tudi tretjemu ne bo preosta-
jalo drugega? Posebno se pa čudimo
»nemštvi« peka Freceja. Še pred ne-
kaj leti se je v Zagorju trkal na svoja
slovenska prsa, a danes mu je celo
Bismark premalo nacionalen. Pa naj
kdo reče, da to ni mož!

Selnica ob Dravi. (Razno.) De-
lo na Dravi pri Fali dobro
napreduje. Posebno zanimanje zbija
kopalni stroj tako imenovani »bager«.
Domačini in tuji kaj radi hodijo
»inspicirats«. Zlasti spočetka so ro-
male cele grude ljudi ob nedeljah na
stavbeni prostor, kar pa je sedaj ne-
koliko prenehalo, ker je okolica po-
stala dokaj neprijetna. Tamošnji na-
vadni delavci, večina izmeček člo-
veške družbe, razgrajajo in razsaja-
jo po gostilnah, da si domačini skoraj
življenja niso varni. Na pritisk z
raznih strani se je okrajno glavar-
stvo, vendar enkrat odločilo poslati
na Falo orožniško ekspozituro. Saj
je tudi že skrajni čas. — Utonil
je skoro na Dravi v soboto
sin tukajšnjega posestnika Konrad
Pec, znan, kot eden najboljših spla-
varjev in voznikov čolnov. Saj se je
takorekoč rodil in zrasel na Dravi.
V soboto popoldan je odpeljal od doma
čoln, težko naložen z različnim le-
som, tako, da je rob čolna komaj
2 cm mohl iz vode. V sled dežja je
Drava precej narasla in na visoki
vodi je srečno priplul do slapov nad
Kamniškim otokom in tu so valovi
prekrili preobložen čoln ter vzdignili
les, čoln je pa bil hipoma napolnjen
z vodo in se je jel pogrezati. Voznik
se je s prirojenom prisotnostjo duha
vrغل na les ter zrokami objel večjo
množino desek. Čoln mu je voda
spodnesla in na rešilni deski je pla-
val skoro pol ure daleč, predno se
mu je posrečilo priti na koncu otoka
na suho ter z velikim trdom poteg-
niti čoln k bregu. Gospod Pec se je
nahajal v smrtni nevarnosti in prav
malo verjetno je, da bi manj izurjen
čolnar ušel srditim valovom. Pri-
dušal se je pozneje, da ne bo čolna
nikdar več tako preobložen. Mi mu
tudi svetujemo, ako mu je drago nje-
govo mlado življenje. — Selnški
kaplan Božiček odhaja. V
nedeljo se je poslovil pri pridigi Sel-
niški kaplan g. Božiček od faranov.
Izrazil se je med drugim, da prav z
veselim srecem odide. ... No to mu
tudi mi radi verjamemo, kajti nobeden
kaplan tukaj ni tako zaigral svojega
ugleda in spoštovanja, kakor ravno
odhajajoči Božiček. Ko je govoril
omenjene besede, se je gotovo živo
spominjal grenkih sramotnih uric, ki
jih je doživel radi svojega hujškanja
in izizzivanja. ... Sedaj, ko odhaja
mu odpuščamo storjene krivice, s pri-
poročilom, da na svojem novem me-
stu pustil ljudi pri miru. Razven par
»Marijinih devic«, menda nikdo ne
žaluje po njem, sicer pa si njegove
premistitve nikdo ni želel. Naspro-
tno! S svojim »delovanjem« bi bil pri-
pomogel, da bi ljudstvo čim preje
spoznalo »črno hinavščino«... Na-
slednik bode baje neki g. Bezenšek.
Pozdravljamo ga v nadi, da bo ve-
del in znal ravhati se po vladajočih
razmerah in, da nas pusti pri miru
z vsakršnimi »novotarijami«, kajti,
to mu kličejo že danes: mi se po
njem ne bomo ravnali. — Za so-
kolsko slavnost, ki se ima
vršiti 7. septembra v Selnici, vlada
med prebivalstvom precejšnja zani-
manje. Ako bode le Jupiter pluvius
ta dan Sokolom milostljiv, je prič-
kovati obilne udeležbe iz vseh strani.
Saj pa to Sokolu iz srca želimo,
da bode mogel, gmotno okrepljen,
razpeti svoja krila in ponesti duh
samozvesti in narodnega ponosa v
zadnjo gorsko kočo...

Dnevni pregled.

Bogvo kako velika ni ljubezen
avstrijskih diplomatov do Bolgarije.
Sicer so pisarili, da ne pripuste po-
nizanja bolgarske države in da bodo
zato revidirali bukareško pogodbo,
toda to vse je bilo le zato, da bi bila
oskudovana Srbija. Ako bi Avstrija
hotela izkazati Bolgariji kakšno lu-
bezen, tedaj naj bi ji pridobila nazaj
Lozengrad in Drinopolje, to dvoje
mest, kjer leže trupa bolgarskih ju-
nakov, ki so z brezprimerno srčnostjo
izvojevali tu krvave zmage. Me-
sto tega ji pa hoče Berchtold dati
Macedonijo, kjer niso izgubili Bol-
gari za časa turške vojne niti enega
moža ne.

Z novo vojno groze. Bolgarski
popi groze z novo vojno — toda ne
Turku, ki je ugrabil Lozengrad in
Drinopolje in sedaj pošiljuje bolgar-
ske žene in dekleta, temveč kristja-
nu Srbu napovedujejo krščanski sve-
čeniki vojno. Ni dovolj, da je Bol-
garijo zagotavljal Berchtold svojega
prijateljsstva, sedaj slepe ljudi še popi.

Posledice diplomatiziranja. Da
avstrijska diplomacija za časa bal-
kanskih dogodkov ni delovala, se ne
more reči. Delovala je tako in toliko,
da je začela vzbujati skrb nemške in
italijanske diplomacije, ki ji usoda
Avstro - Ogrske ne more biti deveta
briga. Ni dovolj, da je delo avstrijske
diplomacije povzročilo na Balkanu
sovražstvo, ki ni prazen nič; še Ru-
munijo so dunajski gospodje odbili
od sebe s tem, da so po vsej sili ho-
teli revidirati mir, ki ga niso sklepali
in to samo zaradi povečanja Srbije.
Ta okolnost skrbi italijansko diplo-
macijo. »Corriere della Sera« piše,
da bo vsled avstrijske politike tudi
Rumunija delala svojo lastno politiko
in vse kaže, da se bo morala Avstri-
ja sedaj bolj bati Rumunije, kot delati
skrbj Srbije.

† Bebel. Nemško in vseh nara-
dov socialno demokratično je zadel
hud udarec. Smrt je iz njihovih vrst
ugrabila enega največjih duhov, ki
je celo svoje življenje posvetil soci-
alnodemokratskemu gibanju in soci-
alizmu. V Curihu je včeraj 13. t. m.
umrl Avgust Bebel, mož, ki je v vr-
stah voditelj delavstva nenado-
mestljiv.

Potem se pa turškim in bolgar-
skim vojakom čudimo. Poglejmo, kaj
je delal neki lajtnant Friedrich
Kontsky v Kranju. Sel je v kavarno
h Kranjcu. Tam je služila za dekle
Marija Turšič. Z eno besedo: dekla
se je poročniku dopadla. Ker se pa
on ni nji dopadel in je njegovo hre-
penenje odklonila, jo je junaki po-
ročnik oklofotal, jo vlačil za lase in
jo v surovosti zelo poškodoval, tako,
da so jo morali oddati v bolnico.

Glavna stvar. Predvčerašnjim
je »Slovenec« naštel več pritožb iz
vrst svojih čitateljev, ki se niso vsi
strinjali s stališčem, ki ga je zavzel
»Slovenec« pri zadnjih dogodkih na
Balkanu. »Slovenec« na one pritožbe
opravičeno odgovarja, da vsem se ne
more vstrčiti. Zanimivo pa je, da za-
hleva neki klerikalec, da bi se moral
»Slovenec« zayzeti za to, da bi
ostala Macedonija turška, ker so
baje v turških časih imeli katoliški
misijoni (po izjavi usmiljenke Hupe)
popolno svobodo in bi torej s katoli-
škega stališča morali biti za to, da
ostane Macedonija turška. Torej kle-
rikalcu je tak misijon več, nego slo-
vanstvo.

Z dobrim ne gre. Sklenili smo in
tudi obljubili, da o razmerah na mi-
renski pošti ne bomo pisali. Toda se-
daj je prišla pritožba, ki se pa tiče
nas. V Mirni naročniki »Dneva«
že več dni ne dobivajo številke. Ča-
sih je zaostala za en dan, sedaj je pa
sploh izostala. Torej prosimo, naj se
napravi red — drugič bomo ostrejši
in direktnejši.

Konkurirajo, kdo bo pozneje za-
prl. V Šmartnem pri Litiji je določen
čas za odpiranje trgovin zjutraj ob
tri četrt na 6 in zapiranje ob 8. zve-
čer. A sedaj so začeli g. trgovci kon-
kurirati, kdo da bode pozneje zaprl.
In tako traja, da se skoro redno vsak
večer trgovine ob pol 9. uri zapirajo,
kar nam, ki moramo še itak 14 in pol
ure delati na dan, veliko škoduje na
prostem času in imamo samo 9 ur
prostega časa na dan. In mi trgovski
sotrudniki še nismo taki reveži, am-
pak vajenci, kateri morajo itak delati
kakor živina! Drugod se razna tr-
govska društva trudijo, da se upelje
krajši delavni čas, a v Šmartnem se
hoče ravno narobe. In kje so tukaj
oblasti, ki bi zabranile to početje.
Priložil sem se že pri žandarmeriji,
a do danes nima nobenega uspeha,
da še ob nedeljah smo začeli podaljš-
evati morda pa ura v zvoniku pre-
hitro bije in ne slišijo gg. trgovci,
kdaj je pol ene.

Božidar Flegeričeva slavnost
povodom odkritja njegovega nagrob-
nika pri Sv. Bolfenku na Kogu in
spominske plošče na pesnikovem do-
mu v Vodranjih v nedeljo, dne 17.
avgusta 1913. A. Pri Sv. Bolfenku:

1. Ob 10. uri slovesna sv. maša. 2.
Odhod na pokopališče. 3. Slovesno
odkritje nagrobnika. Nagrobni go-
vor (govori častni konz. svetnik vlč.
gosp. Val. Cajnko iz Varaždina.) Pe-
sem: Bogu (moški zbor, besede Bož.
Flegeriča, uglašbil A. Nedved. 4. Od-
hod na Flegeričev dom v Vodran-
cih. 1. Pozdrav gostov (govori na-
čelnik odbora za Flegeričev spome-
nik, g. Jos. Simko.) 2. Slavnostni go-
vor z odkritjem spominske plošče
(govori g. prof. dr. Fr. Ilesič iz Ljub-
ljane. 3. Pesem: Molitev za slovan-
ski rod. (Moški zbor, besede in na-
pjev zložil Avg. Leban.) Banket. —
Ljudska veselica z godbo, petjem,
govori itd. Pri slovesni sv. maši in
pri odkritju obeh spomenikov poje
pomnoženi središki pevski zbor pod
vodstvom učitelja gosp. Fr. Seraj-
nika. Zadnji vodi tudi godbene točke
polnoštevne središke narodne god-
be, ki igra pri banketu in pri ljudski
veselici. Za jedila in pijačo je poskr-
bлено. Radi banketa (kuvert stane
3 K brez pijače) se je oglasiti do
15. avgusta t. l. pri odborovem bla-
gajniku g. J. Kolaricu v Središču; z
oglasilom je istočasno vpslati ome-
njeni znesek. Slavnost se vrši ob
vsakem vremenu! Vsa narodna dru-
štva: dobro došla! Da ne bode ka-
kega nesporazumljenja, se opomni,
da se posebna vabila ne bodo raz-
pošiljala. — Odbor za Bož. Flegeri-
čev spomenik.

Camping čeških visokošolcev
na Adriji. Iz Prage se je odpeljal
2. t. m. 9 visokošolcev v Ičići pri
Opatiji, da bi tam uprizorjali angle-
ški šport camping. Ostali so 3. in 4.
v Trstu, da ogledajo Trst in njegovo
okolico. V sredo 5. t. m. so se ode-
llali s parobrodom na Brionske oto-
ke, kjer so ostali z dovoljenjem last-
nika Brionskih otokov, ravnatelja
Kuppelwieserja čez noč v svojih šo-
torih. V noči s 6. na 7. je prišla ve-
lika nevihta in široko, da so morali
pustiti šotore na morskem obrežju
in hitro v največji nevihti iti v ho-
tel, kjer so bili popolnoma zastoj
nastanjeni. Zjutraj pa jih je ravn-
atelj Kuppelwieser dal na svojem
parobrodu prepeljati v Pulj, tudi po-
polnoma zastoj. Po ogledu Pulja so
se odpeljali v Opatijo, kjer jih je pri-
čakoval češki zdravnik dr. Landr.
V sled prijaznosti njegove in ing. Pe-
likana, bivšega ravnatelja praških
električnih železnic, so bili nastanjeni
na vrtu vile Triestine v Ičići. Tam
ostanejo dijaki do nedelje 7. t. m., ko
se odpeljejo v Postojno in pridejo
zvečer ob 6.17 v Ljubljano. Tukaj
ostanejo čez ponedeljek in torek, og-
ledajo si mesto in napravijo izlete v
okolico. Prenočišče jim da mestna
občina ljubljanska v mestni ubožnici.
Visokošolci obiščejo potem še Bled
in Bohinjsko jezero, nekateri pa se
še peljejo v Benetke, drugi nanje po-
čakajo v Jesenicah, odkoder napra-
vijo izlet k slapu Peričniku in na Go-
lico. V soboto popoldan se vsi dijaki
snidejo v Jesenicah in se vrnejo sku-
paj v Prago. — Obisk čeških visoko-
šolcev-sportsmanov gotovo povzro-
či zanimanje nele toliko v naših di-
jaskih in športovnih krogih, ampak
tudi v vsi javnosti. Ako bi kdo želel
kake informacije, jih je mogoče do-
biti pri uredniku J. K. Strakatemu,
Sodna ulica 3. 1. nadstropje.

Sestanek kranjskogorske po-
družnice S. P. D. v Domu na V. šicu
dne 15. t. m. se vsled veselice letovi-
škega društva v Kranjski gori pre-
ložil.

Umrl je, ne da bi povedal, kdo
ga je ubil. Predvčerašnjem so pripel-
jali v Ljubljano nezvestnega pot-
nika Nefichena. Včeraj je za ranami
umrl, ne da bi ga bilo mogoče zasli-
šati. Govori se, da so smrt njegovo
povzročili fantje iz mokronoške oko-
lice.

Smrtna nesreča. Kakor se iz Li-
tije poroča, se je dne 8. t. m. pogrez-
nila v premogokopni jami v Kisovcu
pri Zagorju ob Savi zemlja. Pri tem
je zasulo 34letnega rudarja Ivana
Rozino iz Čemšenika v kamniškem
okraju. Zasula ga je do vratu. Rozina
se je vsled tega zadušil. Tuja kriyda
je izključena.

Požigalec. Dimnikarski pomoč-
nik Andrej Mazele iz Srednje vasi
je živel že delj časa s sosedom v pre-
piru. Nekoč mu je zagrozil, da mu
bo že nekaj napravil. Dne 2. t. m. pa
so videli sosedovi fantje, da se nekdo
klati blizu hiše Andreja Mediza. Po
preteku četrte ure je že začela hiša
na vseh štirih oglih goreti. Škode je
do 3000 K. Mazeleta, ki je dosedaj
služil v tujini, so zaprli in ga oddali
okrožni sodnji v Novem mestu.

Z dinamitno patrono se je pone-
srečil tle dni železniški delavec Mijo
Mikešič v Kandiji pri Novem mestu.
Patrona se je namreč nenadoma
vžgala in mu odtrgala troje prstov
leve roke.

Nesreča pri mlatitvi. Šestletni
kajzarjev sin Franc Krašovec iz Leš-
nice pri Novem mestu je sedel te dni
na »gepel« pri mlatitnici. Tu ga je
nenadoma zgrabil »gepel« za desno
nogo in mu io je strašno razmesaril.

Odpeljali so ga takoj v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji, kjer so mu odrezali razmesarjeno nogo in ga s tem oteli gotove smrti.

Redlova zapuščina. Kakor se iz Prage poroča, je bil dne 12. t. m. pred okrajnim malostranskim sodiščem rok zaradi Redlove zapuščine. Razun enega so vsi upniki prijaviili svoje zahteve. Redlova sestra Helena se je izjavila pogojno za dedino, brat podpolkovnik Oskar pa je toliko, kolikor premoženje ni na ljudodelski način pridobljeno; pozneje pa je tudi to preklical, tako da je sestra edina dedinja. Zborno poveljništvo je umaknilo svojo odškodninsko zahtevo v znesku 100.000 K. Priglasene zahteve, ki znašajo 49.000 kron, se bodo pokrile iz zapuščine, če se prodajo iz proste roke.

Policijski škandali. Časopisje poroča te dni o velikih škandalih pri pariški policiji. Šest policijskih agentov se je združilo z nekim brigadnikom stražarjev v četo, ki je bila v petem mestnem okraju dodeljena varnostni policiji, pa je zagrešila velikanska izsiljevanja in zlorabe uradne moči. Za denar so aretirali ne-ljube osebe, vlagali poročila, ki so jih po krivem obremenjevala in v mnogih slučajih povzročila obsodbe nedolžnih oseb. Med drugimi je postal tudi sin nekega znanega političarja žrtev te tolpe. Njegova ljubica, ki se mu je hotela maščevati, ga je dala pred kratkim zapreti in na podlagi izjav policijskih agentov ga je policijsko sodišče obsodilo kot izvodnika. Enaka usoda je zadela še dvoje mladih ljudi. Vložili so priziv na apelno sodišče in tako je prišlo početje policistov na dan, Uvedena je stroga preiskava.

Neurje v Bosni. Kakor se iz Sarajeva poroča, je od pretekle sobote na nedeljo udarila na več krajih v Bosni strela in je napravila veliko škodo. Razlila se je vsled narasle Save tudi voda po vseh krajih in je v Novi Gradiški na Hrvaškem odnesla tudi neko letoviščno hišo.

Požar v kinematografu. V Kandiji na Španskem je dne 11. t. m. izbruhnil v nekem tamošnjem kinematografu požar. Kinematograf je bil natlačeno poln občinstva. Ko se je zasiljal klic: »Ogenj!« je nastala med gledalci silna panika. 49 oseb je bilo pri tem težko poškodovanih, 14 je bilo smrtno nevarno ranjenih in ni upanja, da okrevajo. Cela vrsta drugih oseb je zadobila pri tem požaru lahke telesne poškodbe.

Velika tatvina dragocenosti. Princ Aleksandra Battenberga je bila dne 11. t. m. med vožnjo od Hulla v London ukradena kasetna s kinčem v vrednosti 150.000 kron. O tatovih ni nikakega sledu.

Dinamit v cigareti kot samomorilno sredstvo. Znan načelnik roparjev Trojanov, ki je bil strah cele okolice kraja Kartuhina na Ruskem, je izvršil dne 10. t. m. samomor s tem, da je kadil cigareto, v kateri je bil natlačen dinamit. Ta je eksplodiral in je Trojanova raztrgal na kosce.

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Revmatizem. Dasi je skleppi protin jako razširjena bolezen in zdravništvo išče sredstev, s katerimi bi se dal zdraviti, se vendar do danes še ni posrečilo najti uspešna zdravila zanj. Le toliko je gotovo, da pri kroničnem revmatizmu ne gre za obolelost posameznih telesnih delov, marveč, da je kronični protin motitev v splošnem presnavljanju celotnega organizma. In sicer povzročajo to najbrže ovire v zmenih apnenih snovi, t. j. apno, ki se nahaja v živilih in v vodi, v mleku, v jajcih, mesu, ne zastane v telesu samo v toliki množini, ki jo potrebuje telo za tvoritev kosti, marveč tudi ostalo apno zaostane popolnoma ali pa vsaj v velikem delu v telesu po nepotrebnem, ter se zbira na koncu sklepov in povzroča tam boleča vnetja, ki so bistveni znak sklepnega protina. Čim večkrat se ponavljajo taki popadi, tem bolj popačijo sklepe, ki postanejo slednjič tako otrpli, da jih sploh ni mogoče več gibati. Pričakovati je torej, da bi utegnili poskusiti s hrano, ki vsebuje malo apna, bili povoljni. Kakor poroča »Berliner Klinische Wochenschrift«, je poskusil tako terapijo dr. M. Hirschberg v Virchova bolnici v Berlinu, ki je imela tudi deloma uspeh. Bolniki, ki so trpeli na hudem sklepnem protinu, imeli otrple in zvijene ude, niso mogli ne hoditi, ne stati ali čelustni pregibati, so zamogli svoje ude po večtedenskem hranjenju s hrano, ki ji je bilo odvzeto vse apno, zopet nekoliko porabljeni. Popolno ozdravljenje pri takih težkih boleznih ni mogoče, dosego se je pa vendar znatno izboljšanje. Več tudi ne moremo pričakovati pri hudo razvitih protinih, kjer so kosti že pokvarjene in mišice tako shušane, da so izgubile svojo delazmožnost.

Ljubljana.

— **Klerikalcem prede slaba na vseh koncih in krajih.** Glasbeno (!) društvo Ljubljana bi rado na katoliškem shodu impozantno nastopilo a — pevec manjka. Priredbe Ljubljane so čezdale redkejšje, o koncertih ni duha ne sluha. »Slovenčeva« baharija je ponehala, pevci so se Svetkove visokosti naveličali in prišlo je tako daleč, da prosijo za sodelovanje proti plačilu člane in celo odbornike znanega ljubljanskega pevskega društva, ki pa se ne briga za politiko. Pevce bi si za denar radi izposojevali, to je višek klerikalne nesramnosti! Slaba jim prede. Koritarji jim nočejo več peti! Pri »Ljubljani« ni zdrave in trdne podlage in nemara bo na njenih razvalinah kmalu zdihoval Jeremija — Svetek!

— **Kaj bo z gledališčem.** »Tagespost« se bavi z vprašanjem slovenskega gledališča in pravi, da hočejo klerikalci slov. dež. gledališče prihraniti za svoje ljudi. Vse kaže, da je res tako.

— **Iz Zelene jame.** Kdo se več ne spominja, kako so klerikalci ob priliki občinskih volitev obljubovali na vse mogoče načine kanalizacijo v Zelene jami. Pijani od teh obljub so tudi volili takrat klerikalne odbornike, kakršne je postavil Joža Oražem. Le mala izjema se je temu uprla, ker je dobro vedela, da so vse obljube le pesek v oči. Da bi se Oražem še bolj prililil, je poslal nekaj delavcev v Zeleno jama, da so začeli razkopavati po cestah in te popravljati. Naredili so nekaj muld, da se je po njih odtekala na cesti stoječa voda. Kakor hitro pa so volitve minule in je Oražem imel svoj županski mandat v žepu, se ni brugal za Zeleno jama nič več, samo gledal je na to, kako bi koga pripravil v škodo. Pred nekaj časom so se zbrali iz Zelene jame posestniki, šli so k Oražinu, da bi napravil požiralne jame, v katere bi se stekala voda, ki se nabira na dveh ulicah, ki so precej nižje kakor druge. Odgovor Oražmov je bil, da nima za Zeleno jama nobenega denarja. Dotični posestniki v teh ulicah so morali gaziti vodo do kolen, ako so hoteli priti do svojih stanovanj. Dokler je bila zemlja sama na sebi rahla, je požirala vso vodo. Sedaj, ko se je ta zemlja utrdila in tam postala cesta, so se požiralne žile zamašile in bati se je, da ob priliki večjega naliva pride voda v kleti in stanovanja. To se zavedajo tamošnji gospodarji posestniki. Začeli so delo izvrševati in kopati velike jame, ki bodo požirale vso vodo, ki bo prihajala po cestah. Posestniki si bodo pa tudi dobro zapomnili, koga bodo prihodnjič poslali v občinski zastop, ker takih mevr, kakor imamo sedaj v Zelene jami, ne potrebujemo nikdar več.

— **Novi Vodmat.** Pod prisilno upravo je prišla radi slabega gospodarstva vdova posestnica in delavka v tobačni tovarni Josipina Verbič. Od svojega posestva je prodala več premičnega in nepremičnega blaga. Po svojem rajnem možu je imela okoli 6000 K premoženja in svojo hišo. Zadolžila se je tako, da je popolnoma obupala. Pustila je svojo hišo v Vodmatu in se preselila na Vič.

— **O zastavah piše »Slov. Narod«** povodom sokolskega zleta v Novem mestu, kjer so se nekateri ljudje spozabili in so razobesili zastave, ki niso bile — slovenske. Zalostno je res, da Slovenci po tolikih bojih in navzlic onim ogromnim krivicam, ki se nam godijo, niti toliko še nismo postali narodno zavedni, da bi vsaj povodom tako eminentno narodnih prireditvev kot so sokolski zleti, pokazali naše narodno čuvstvanje s tem, da bi okrasili hiše s slovenskimi trobojnicami. Ljubljana je vsaj v tem oziru kolikor toliko napredovala, ali na deželi je še toliko konservativnosti, kakor bi tam sploh ne poznali nobenega narodnega življenja in kakor bi vse živelo v znamenju veteranskih društev in »purgarskih« navad, ki nimajo drugega namena, kot razširjati germanizacijo po naših malih mestih in trgih, ako pa ne že naravnost germanizacijo, na vsaj nemškutarstvo in narodno mlačnost. Bo pač treba izpregovoriti resno besedo o slovenski zastavi na slovenskem ozemlju, dolžnost vseh zavednih Slovencev po deželi pa je, razviti živo agitacijo v tem zmislu, da Slovenec razobeša na svojo hišo samo slovensko zastavo.

— **Narodne strokovne organizacije prirede prvi svoj kongres v dneh 15., 16. in 17. velikega srpana letos.** Pripravljali odbor je določil kongresu ta-le spored: Dne 15. velikega srpana ob 11. uri predpoldne v mali dvorani Narodnega doma v Ljubljani otvoritev kongresa. Popoldne ob 3. do 7. ure ter v soboto 16. vel. srpana ob 9. do 12. ure predpoldne, od 3. do 7. ure popoldne poročila in razprave. V nedeljo, 17. vel. srpana predpoldne

prihod vnanjih udeležencev. Vsprejem gostov na kolodvoru ob prihodu posebnega vlaka, ki ga prirede tržaški Slovenci. Izprevod po mestu do Mestnega doma, kjer se ob 11. uri vrši manifestacijsko zborovanje; poroča kot glavni govornik g. dr. J. Mandič iz Trsta. — V nedeljo 17. vel. srpana se vrši na vrtu Narodnega doma velika ljudska veselica v korist »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Slovenci! Vabimo vas na te prireditve! Nimajo na sebi blekna in sijaja! V znamenju resnega dela se vrše, v korist in prosperi naroda slovenskega! — Pripravljali odbor.

— **Ljubljanci!** Tržaški Slovenci prispo v Ljubljano s posebnim vlakom v nedeljo 17. t. m. ob 9.20 dopoldne. Vabimo vse zavedne Ljubljance, da pohite ta dan na južni kolodvor ter pozdravijo vrle tržaške bojovnike. Kakor čujemo, se bodo po nekaterih hišah razobesile zastave, prosimo, da storijo enako vsi posestniki hiš vsaj tistih ulic, kjer se bode sprevod vsrhl.

— **Odbor »Narodne soc. zveze«** opozarja člane na kongres narodnih organizacij z željo, da vsi tisti, ki se želijo na kongres, da se prijavijo jutri dopoldne v društveni posvetovalnici. Prosimo člane, da prisostvujejo kongresu, ker so poročila za vsakega zelo podučljiva in zanimiva.

— **Izkaznice za kongres** se dobijo še jutri na dan kongresa v Narodnem domu. Priglasiti se je do pol 11. ure v pisarni N. S. Z. v pritličju Narodnega doma. Brez izkaznic vstop na kongres ni dovoljen.

— **Kongres narodnih organizacij.** Za kongres, kateri se vrši v petek in soboto v Narodnem domu se je priglasilo jako lepo število odposlancev. Posebno vnanja društva in organizacije prišlajo vsak dan novih udeležencev, med tem ko ljubljanska društva še niso vsa prišla. Zato ponovno opozarjamo ljubljanska strokovna društva, da pošljejo na kongres svoje zastopnike, ter se javijo jutri na dan kongresa v Narodnem domu.

— **Nov zobotehnični atelje v Ljubljani.** Zobotehnik Ferdo Palovec otvori dne 18. avgusta v Dalmatinski ulici poleg Kmetске posojilnice zobotehnični atelje. Služboval je 16 let po raznih večjih mestih v Avstriji in inozemstvu ter celo pri znamenitem dr. P. Jaasu na Holandskem. Več v današnjem oglasu.

— **Odsek za socialno konferenco »Osnednjega vsediljskega podporniškega odbora v Ljubljani«** ima v soboto, 16. t. m. točno ob pol 11. predpoldne v mali dvorani »Mestnega doma« svojo prvo sejo; gostje, ki se zanimajo za važno, socialno vprašanje slovenskega dijaštva, dobrodošli!

— **Ciril - Metodova podružnica v Štepaniji** vasi ima svoj III. redni občni zbor v nedeljo dne 17. avgusta t. l. pri gosp. Ivanu Brizelj v Štepaniji vasi. Začetek ob 2. uri popoldne. Člani, udeležite se polnoštevno občnega zbora!

— **Generalna vaja za »Kneza Semberškega«** bo danes v četrtek 14. avgusta točno ob sedmih zvečer v parkhotelu »Tivoli«. Dame in gospe, ki so obljubili svoje sodelovanje v komparzeriji, naj izvolijo priti že ob pol sedmih, na potrebnih razgovor. Priti je ob vsakem vremenu, zakaj, če bi deževalo, bo vaja v dvorani.

— **Oklic.** Na magistratni razglasni deski je nabit ženitovanjski oklic c. kr. realnega profesorja gospoda dr. Filipa Freuda, ki je angleškega veroizpovedanja, rojen leta 1880, na Dunaju in gospodične Franciške Drenikove, roj. v Ljubljani, ki se po pretečenem roku poročita.

— **Semenj.** Na večerajšnji semenj je bilo pripeljanih 24 volov, 4 krave in 88 prašičev za rejo.

— **Tržno poročilo.** Včerajšnji trg je bil srednje obiskan, le kuretnine je bilo izredno veliko. Dva Vipavca sta prinela na trg 114 škatej sadja in grozdja, kar sta hitro razprodala. Krompirja je bilo 15 voz in so ga prodajali 100 kg po 6 K. Piščanci so bili par po 2 K 20 vin., kokoši po 2 K 15 vin., race po 2 K, jajca komad od 7 do 10 vin., golobčki par po 80 vin. do 1 K. Zelenjava je bila po običajnih cenah.

— **Nesreča v ljubljanski strugi.** Predsinočnjem sta dva pri regulacijskih delih ljubljanske zaposlena delavca nesla nek tram. Ko sta ga vrgla na tla, je odskočil in velik, iz njega moleč žebelj je enemu delavcu razmesaril nogo v členku, da je silno krvavel. Njegovemu tovarišu je vsled tega postalo slabo. Ponesrečencu so rano za silo obvezali in ga prepeljali v deželno bolnico.

— **Bitka ob Bregalnici,** ta toliko pričakovani film tudi včeraj ni došel vsled pogreška odpošiljateljice tvornice iz Pariza in se predvaja gotovo danes. Film ostane vsled te zamude na sporedu do ponedeljka, tako da bo vsakemu mogoče si ga ogledati. Velezanimiy je tudi spored z dramo »Deklica iz vsetrnice«, Obilo

smehu vzbuja Moric in vefelina veseleogra »Prva noč«. Jutri »Zaga«, Nordisk film in bojni film. V soboto »Pastirice iz Ivry«.

Trst.

PROTI ITALIJANSKO NACIONALISTIČNEMU RAVNATELJU POSTILJONOV.

Na zadnjem shodu tržaških postiljonov je bila sprejeta sledeča resolucija:

Na svojem rednem mesečnem shodu »Narodne delavske organizacije« z dne 8. 8. t. l. zbrani postiljoni najodločnejše protestirajo proti strahovladi, ki jo je v zadnjem času vpeljal nad njimi ravnatelj g. Ozioni. G. Ozioni je začel naše delavce radi najmanjših vzrokov odpuščati iz službe. Izrazil se je, kar mu lahko dokažemo, da bo polagoma odslavil vse člane »Narodne delavske organizacije«, ki jo sovražijo, ker nas je združila, da smo si priborili vsaj nekoliko zboljšanja naših plač. To, kar počenja g. Ozioni, je brutalnost naihuiše vrste.

Pozivljamo g. Dolenca, naj poudči g. Ozionija, da smo tudi postiljoni ljudje in da ima kot s takimi postopati z nami. Pozivljamo nadalje c. kr. poštno ravnateljstvo, naj vložijo svoj vpliv, da se napravi tem sramotnim razmeram vendar enkrat konec.

Zaeno zahtevamo, da naj se vendar enkrat vpelje enoten službeni red, da bomo vedeli, pri čem da smo in da ne bomo izročeni več na milost in nemilost g. Ozionija. Zahtevamo pa tudi, da se nam našt službenega reda, predno bo izdan, da v vpogled, da lahko zavzamemo napram njemu svoje stališče. Kar tako meni nič tebi nič si ne damo oktroirati službenega reda.

Slovenskemu občinstvu v resen opomin. Prejeli smo: Odkar se je začel narodnostni boj proti Italijanom in proti manjšinskim Nemcem, se opaža pri c. kr. državni železnici, posebno na državnem kolodvoru, da se vsakogar - kdor se upa slovensko govoriti, grdo pogleduje in zasmehuje. Tako je n. pr. neka »frailca« v kolodvorski tobakarni vslužbena, ki je rojena in pristna slovenske rodbine iz Koroškega, ki pa noče slovenskih besed slišati, še manj pa odgovarjati. Na slovensko zahtevo bode vedno nemško odgovorila. Nekoč se je celo izrazila, da se sramuje slovensko govoriti. Slovenci! Kdor je poštenjak, ta se bo gotovo izognil taki nesramnosti. Nič bolje ni pri uslužbencih na drž. kolodvoru. Tam je večina Slovencev, ali ti morajo od nemških nadu-težev mnogo preslišati. Kdor govori slovensko, se ga zasramuje in zasmehuje. To pa po večini od soc. dem. pripadnikov, katerim je Slovenec le pri volitvah dober. A ko volitve minejo, potem pa pride zopet staro psovanje. Ni čuda, da Sloveni tako pogosto odstopajo od njih in pristopajo k naši res narodni stranki. Ne smemo pozabiti, kako je pri skladiški blagajni. Ko prideš pred pisarno, vidiš nad vratmi nemški in italijanski napis, a slovenskega nikjer; zopet naprej k blagajni in zopet samo nemški in italijanski napis. Kolikrat se pripeti slovenski stranki, da hodi okrog in sprašuje za urade. Predno izve, mine že mnogo časa, slednjič se pa službojoči uradniki na slovenska vprašanja še norčujejo in delajo neslane opazke tako, da včasih pride slov. stranka pred čakajočim občinstvom v prav neprijeten položaj.

Iz skladišča Moto Sanità se nam poroča: Tam je uslužben neki predelavec, ki slovenske delavce, ki so tam uslužbeni, vedno pri vsaki priliki psuje z zmerim italijanskim psovanjem »Porco di scavi«. Tega moža, ki je seveda član mednarodne soc. dem. stranke, bode treba pošteno prijeti za ušesa in mu povedati, da se na svojih tleh ne damo psovati od regnikolov.

Še več slučajev. Poročajo nam: Zadnjič sem se napotil proti Sv. Andreju, a glej: V ulici Lazzareto vecchio, na neki narodni gostilni, ki mi je dobro znana, vidim samo italijanski napis. Stopil sem v gostilno in pil vrček piva. Ko se ozrem okrog, opazim nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda. Takoj sem si mislil, to je lepo, da so tu zavedni Slovenci. A na mah, ko se obrnem okoli sebe, vidim na steni viseti cenik jedil in pijač. Res prav smešna slovenščina, ki je mešana z italijansko. — Gremo naprej, pridem v ulico St. Martin in tam slišim slovensko petje. A kje? V gostilni Celovec! Ko pridem bližje, vidim samo nemški in italijanski napis, čeravno večina zahajajo tja

Slovenci. — V ulici Economo pa vidim zopet spačen napis »Luska kuhina« (italijanski cucina popolare). Slovenci! Napravite pravilno napise, da se nam ne bo črta drugi smejali. Kdor pa noče, ga bomo smatrali za zaničevalca našega jezika in se ga bodo naši ljudje ogibali.

V nedeljo v Ljubljano! Posebni vlak, ki ga priredi NDO o priliki kongresa narodnih strokovnih organizacij v nedeljo, 17. t. m. iz Trsta v Ljubljano, oddrda s tržaškega južnega kolodvora točno ob 5. zjutraj. Ko dospemo v Ljubljano, bo obhod po mestu z godbo in zastavo NDO. Obhoda se udeležijo tudi Stalerci in Korošci, ki tudi dospejo ta dan v Ljubljano. Po obhodu se vrši velik manifestacijski shod v »Mestnem domu«, na katerem nastopi kot glavni govornik tov. dr. Jos. Mandič. Nato si ogledamo mesto. Ob 4. pop. pa se prične velika narodna veselica v vrtnih prostorih »Nar. doma«. Pri veselici sodeluje tudi CM družba. Tržaški Slovenci! Za narodno delavstvo in CM družbo gre, zato se udeležite izleta v čim impozantnejšem številu! Pa tudi zelo ugodna prilika bo, saj stane vlak tja in nazaj samo K 5.80. Zlasti apeliramo na naše slovensko delavstvo, da stori vse, da bo v Ljubljani častno zastopano. Dolžnost nam velevala, da posetimo naše tovariše v Ljubljani kajti tudi oni so naš že večkrat obiskali. Poleg tega pa je 17. avgust za vse slovensko delavstvo velikega pomena. 17. avgust bo nekakšen mejnik v razvoju slovenskega delavstva in njegovih organizacij. Na kongresu, ki se bo vršil dne 15. in 16. t. m., se bo namreč sklepalo o združitvi vsega slovenskega delavstva v močne stanovske organizacije. Razpravljalo se bo tudi o enotnem vodstvu že obstoječih stanovskih organizacij. Sklepi kongresa bodo važni in obrode gotovo obilo dobrega sadu. Nižji sloji naroda, delavci in uslužbenci itd. se morejo dvigniti edino in samo s pomočjo velikih in trdnih strokovnih organizacij. Slovenci moramo v tem oziru dohiteti Nemce, Angleže itd. Le v tem slučaju se nam bo boljše godilo. Za intenzivno delo v tem smislu se bomo pripravljali na ljubljanskem kongresu. V nedeljo, torej po kongresu, pa se hočemo za idejo navdušiti, pobratiti s slovenskimi delavci iz vseh slovenskih dežel ter se boditi k temu koristnemu delu. V nedeljo torej, komur bo le prilika dana, v našo belo Ljubljano!!

Kdor se želi izleta udeležiti, naj se nemudoma prihlasi v uradu NDO, ul. Sv. Frančiška št. 2.

»Mali ljudje.« Neki mlad človek, poznan samo po imenu »Toni Piccolo«, je bil 5. t. m. skoraj ves dan v družbi z dvema ženskama, Kornelijo Micolini in neko Bonifacijo, kateri pravijo po starem mestu »Flon - flon«. »Toni Piccolo« je spremljal obe ženski od gostilne do gostilne in jima plačeval za jedi in pijače. Naposled so obtičali vsi trije v neki gostilni v starem mestu, kjer so temeljito popivali. Posebno obilno mero si ga je privoščil »Toni Piccolo«, kar pa se je kmalu maščevalo. »Toni Piccolo« je bil tako opit, da mu je zlezla glavo na mizo in je zaspal. Ko se je prebudil, je zapazil, da sedi čisto sam za mizo. To ga je silno razdrazilo. Plačal je in odšel. Kam? Poiskati obe ženski, ki sta ga zapustili in menda tudi olajšali za 20 K, in tudi ure ni bilo več v žepu. Grda nevhvaležnost. Šel ju je torej iskat. Vedel je, da stanuje Micolini v ulici Sporcavilla 2. Morda jo najde doma in z njo tudi mjeno prijateljico Bonifacijo, ki je spala večkrat pri njej, zakaj ljubimec Micolinijin, Henrik Stinco, s katerim sta imela skupno stanovanje, je v zaporu v ulici Tigor. Micolinijeva pa je želela družbe. — No, šel je tja in našel vrata odprta. Stopil je v sobo. Micolinijeva je ležala na postelji sama. — Krik. Vratarica hiše je stopila v vežo, in tu je zagledala Micolinijev, ki je tulila od bolečine. Obraz je imela oblit s krvjo. Prerezano je imela lice od levega ušesa pa do ust. — Prišli so ljudje, stražarji, zdravnik z rešilne postaje, ki je dal prepeljati Micolinijev v bolnišnico, kjer so ji začili lice. — Policija je iskala ranitelja, a zaman. Kje je »Toni Piccolo«? Dnevi so potekali, policija je iskala, rana se je zdravila, toda Micolinijeva je bila vendar zelo jezna. Kaj poreče ljubček, ko jo zagleda z veliko brazgotino na licu. — In »Toni Piccolo«? Ali se je obesil, ali vtopil? O ne! Predvčerajšnjem, v nedeljo je bilo zopet njegovo vstajenje. Ves skesan, ponižen in potrj je prišel na policijo in se je predstavil ter se spovedal. Samo tega ni hotel povedati, kje se je skrival. Povedal je, da jo je ranil (Micolinijev), ker je bila nevhvalezna,

ker ga je nato okradla (vsaj pravi tako). Prerezal jo je kar na postelji, ker ga je surovo zavrnila, a vrezal jo z žepnim nožem ne z brižno britvijo, kakor so trdili. Saj rana ni ravno tako nevarna; je dolga res 16 cm, toda zaceli se. Prijavi se je, ker se ne čuti preveč krivega in ker je izvedel, da je policija izvedela za njegovo ime. Piše se Zegler. Bil je že nešteto krat kaznovan zaradi raznih grehov.

Maciavelin ljubček pred sodnijo. Tudi ta drama »malih ljudi« ima svoj slučaj. Včeraj (ponedeljek) se je ponovila obravnava pri sodišču proti Maciavelijevemu ljubčku, Henriku Stincu. Obsojen je bil pred meseci, zaradi tatvine. Protij razsodbi pa je vložil prijav. Pri včerajšnji razpravi pa je bila potrjena prva obsojba. Sedeti bo moral še 1 mesec strogega zapor, kar mu gotovo ne bo prijetno, ravnotako ne njegovi ljubici Maciavelijevi, ki grozno ljubi priležnika Stinca, in se iz same zvestobe ni hotela vdati »Tonetu Piccolu«. Ljubi ga in ljubi, čeprav je bil obsojen Stinca že 44krat. Gotovo ji ga vsak privoščiti. — Ta obsojba je bila nekak epilog te tragikomične drame.

Slučajna aretacija nevarnega anarhista Jurisa. Ze pred kakimi 15timi leti je mnogo pisalo časopisje o anarhistu Bernardu Jurisu. Pozneje pa je Juris izginil in nič se ni vedelo več o njem. — Predvčerajšnjem (v nedeljo) je prišel v krčmo »Al Buffalo Bill« v ulici Bariera V. gospod srednjih let, elegantno oblečen. Ko je povečerjal in plačal račun, je odšel na ulico. Kmalu nato pa je opazila gospodinja, da so zmanjkala s krožnika štiri jajca, katere ni odnesel nihče drugi kot oni gospod. Poslala je tedaj natakara za gospodom in ta ga je kmalu došel ter poklical stražnika. Neznani gospod se je prav vljudno oprostil, češ, da je bil raztresen in je popolnoma pozabil plačati jajca, katereje vzel s seboj. Segel je takoj v žep in plačal jajca natakari, in stražnik je že hotel odstopiti, toda v tem sta prišla mimo dva policijska agenta in sta se informirala pri stražarju o dogodkih. Ker se jima je zdel ta raztresen gospod zelo zanimiv, sta stopila za njim ter ga vprašala, kdo je in od kje. Ta pa jima je odgovoril tako nejasno, kar je dalo agentoma povod, da sta ga povabila na policijo. Na policiji se je aretirani gospod legitimiral z napačnim imenom. Rekel je, da se imenuje Lucijan Lucco, da je star 35 let, trgovec z kolesi v Benedkah, in sicer v ulici Barnardis št. 2871. Ker pa se je zdelo to uradniku neverjetno, mu je rekel, da ga je prisiljen pridržati toliko časa v zaporu, dokler ne dobi potrebnih informacij iz Benedk. Pobrli so mu iz žepov vse, kar je imel pri sebi. Poleg raznih drugih reči sta bila tudi dva noža in dve zapisknici, po kateri je spoznal uradnik, da je aretiranec anarhist Juris. — Uradnik ga je poklical takoj zopet pred se. »Vi niste Lucco, vi ste anarhist Juris.« Aretiranec je kmalu nato priznal, da je res on Juris, ki je bil izgnan iz Trsta zaradi njegovi

vih anarhističnih idej. Povedal je, da se je naselil pozneje v Benedkah, kjer ima premoženje vredno kakih 30.000 lir. — Policija je takoj brzojavno zaprosila beneško policijo za informacije o Jurisu in ta je odgovorila čez dve uri s sledečo brzojavko: »Juris je nevaren anarhist, je brez vsakega premoženja.« Juris je bil odgnan v zapor, kjer bo trpel zaradi svojega prepričanja.

Društva.

Ne 17. avgusta, temveč 7. septembra se vrši sokolska slavnost na Vrhniki. Podrobnosti objavimo pravočasno.

Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku priredi v petek, dne 15. avgusta 1913 v dvorani Kamniškega zdravniškega koncert s prijaznim sodelovanjem gospodične Blanche Kreibichove (mezzosopran) in gospodične Milke Novakove (klavir). Začetek točno ob pol osmih zvečer.

Letoviško društvo v Kranjski gori priredi dne 15. t. m. koncertno veselico.

Slovensko delavsko izobraževalno in pevsko društvo »Sava« naznanja slavnemu občinstvu, da se veseli, katere bi se imela vršiti dne 10. t. m., pa se zaradi slabega vremena ni mogla vršiti, tedaj vrši 17. t. m. z ravno istim sporedom. Ob lepem vremenu se vrši na že naznanjenem prostoru. In ob grem vremenu se pa vrši v gostilniških prostorih pri »Jelenu« na Savi.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

MORATORIUM V SRBIJI.

Belgrad, 13. avgusta. Listi poročajo, da preneha moratorium po 90 dneh po ukazu o demobilizaciji, ki je bil izdan danes.

DELEGATI SO SE VRNILI.

Bukarešt, 13. avgusta. Delegati balkanskih držav so se vrnili danes iz Bukarešte domov.

SMEŠNO: TURKI PROTESTIRAJO RADI GROZOVITOSTI.

Carigrad, 13. avgusta. Porta je predala veleslam noto, s katero protestira proti grozovitostim, ki jih uganjajo Bolgari onkraj Marice. Turčin tudi grozi, da bo prišle napovedati Bolgariji vojno, če ne preneha z grozovitostmi. (Glej ga Turka, kar čez noč je kanalijska postala človekoljubna.)

NOVA POGAJANJA MED BALKANSKIMI DRŽAVAMI.

Belgrad, 13. avgusta. Na prizadevanje Avstro - Ogrske — kakor poročajo listi — so se pričela med balkanskimi državami nova pogajanja o različnih narodnostnih vprašanjih v Macedoniji in Traciji. Pogajanja so v najboljšem teku. Za slučaj, da se pride do rezultata, tedaj bukreški mir sicer ne bo v tem oziru spremenjen, temveč razširjen.

O POKOJNI REVIZIJI.

Pariz, 13. avgusta. Listi poročajo, da je Rusija opustila misel na revizijo vsled pritiska od strani Francije, ki ni hotela za nobeno ceno revizije na škodo Srbije.

BOLGARSKA PO SKLEPU MIRU.

Belgrad, 13. avgusta. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Po poročilih, ki prihajajo iz Sofije, vlada na celem Bolgarskem splošna potrost, ljudstvo je zlovoljno in izraža javno in odkrito svoje ogorčenje proti kralju, katerega smatra za povzročitelja vse nesreče, ker on je hotel na vsak način vojno, ki je za Bolgarsko nesrečno končala.

Položaj kralja Ferdinanda je tak, da se on ne bo mogel vzdržati na prestolu in bo lahko vesel, ako reši bolgarski prestol za dinastijo, ker za sebe ga ne bo mogel rešiti in čim dalje bo odlašal s svojim odstopom, tem večja postaja nevarnost, da prestola niti za svojega sina ne bo mogel rešiti. Kralj Ferdinand na Bolgarskem nikdar ni bil tako tuje, kot sedaj, tako je osamljen in z njim so pravzaprav samo generali, ki so pa v ljudstvu in v armadi tudi osvraženi.

V najkrajšem času se izvršijo na Bolgarskem dalekosežne spremembe, vsekakor je pa pričakovati najskorajšnji odstop kralja Ferdinanda.

DEMABILIZACIJA V SRBIJI.

Belgrad, 13. avgusta. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Kraljev ukaz o demobilizaciji se je sicer pričakoval kot naravna posledica konca vojne, pa vendar je izzval veliko radost, ker od mobilizacije, ki je odtrgala rodbinam skoraj vse moške, je poteklo že več kot 300 dni.

V novoosvojenih krajih ostanejo močnejše posadke in za to ostane večji del stalne vojske tam, dokler se ne vpokličejo pod orožje vojaški obvezanci iz novih krajev in dokler se ne izvrši vojaška organizacija novoosvojenih krajev, v katerih se ustanovi več novih divizij.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Maj lokal se takoj odda. Kje pove »Prva anonimna pisarna«. 727—4

Lep lokal

z velikim izložbenim oknom, prav ugoden za prodajalno ali obrtnike se odda takoj ali novembra termin. Poizve se pisarni Filip Supančič, Bleiweisova cesta 18, I. nadstr.

Laška kuhinja v Ljubljani.

Od danes naprej se dobe vsak dan sveže morske ribe in najboljše vino Teran iz deželne kleti Parenco.

Tovarna pianinov Anton Pečar, Trst

ulica Farneto šte. 42. izdeluje po naročilu pianine, ki so po svoji konstrukciji, dobrem materialu in najnovejšem lastnoizumljenem modelu dosegli vsepovsod najboljše sloves. Priporočam se slav. učitelstvu, preč. duhovščini i. dr. veleuglednim krogom za naročila, kakor tudi vsako uglasovanje in popraviljanje glasbenih instrumentov.

Ne glede na vrednost blaga

dajem panama slamnike, ki so preje stali 12—14 K za 6 K
spalne obleke " " " 13—16 " 7 "
bele obleke zadnje nov. " " " 40—50 " 14 "
prašne plašče " " " 18—20 " 10 "

Dalje velika zaloga pralnih oblek za gospode in otroke po najnižjih cenah.

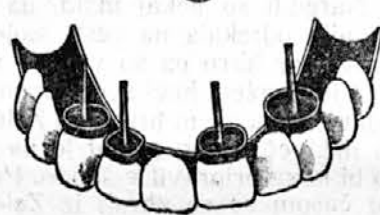
Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ferdinand Palovec koncesioniran zobotehnik

naznanja sl. občinstvu, da otvori v Ljubljani, Dalmatinova ulica šte. 5 (poleg »Kmetijske posojilnice«)

18. avgusta zobotehniški atelje

in se priporoča v obilen poset. — Izdeluje umetna zobovja, zlate krošnje, zobovje na kavčukove plošče, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča popravila.

Posejude s številnimi priznanimi pismi, tako n. pr. od številnih semenišč, predstojništva servitskega samostana v Inomestu i. dr.

Točna izvršitev, zmerne cene.

Vsaki dan

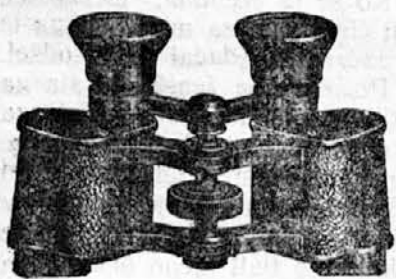

otrdi to prepričanje:

nežno vonjavo, istotako fini okus, — polno zlatorujavo barvo da naši kavi edino le dobroznani, izkušeni zagrebški

„kavin pridatek pravi : Franck.“ s tovarniško znamko „kavin mlinček“.

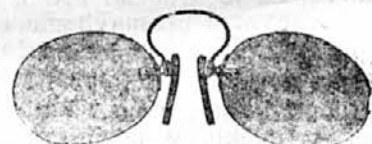
emp 120/26.644

K. JURMAN OPTIK IN ŠPECIALIST LJUBLJANA Šelenburgova ulica

Optični zavod z električnim obratom. — Aparati, poljska kukala, daljnogledi.

Za prvovrstno tehniko se jamči. — Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Franciškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.

Cene najnižje!

Notni stavek.